

БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН
ӨЛЗИЙТ СУМЫН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ

2023 оны 07 сарын 05 өдөр

Дугаар 15/09

Улаан-Уул

Сумын 2023 оны төсөвт өөрчлөлт
оруулах тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.9, 48 дугаар зүйлийн 48.1, Төсвийн тухай хуулийн 34 дүгээр зүйлийн 34.2.1, 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2, Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын "Аймгийн 2023 оны төсөвт өөрчлөлт оруулах тухай" 15/42 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн Өлзийт сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит 15 дугаар хуралдаанаас ТОГТООХ нь;

1. Өлзийт сумын 2023 оны төсөвт төвлөрүүлэх орлогын нэр төрөл, хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай. /мянган төгрөг/

Д/д	Үзүүлэлт	Нийт дүн
1.1	Сумын төсвийн татварын орлого	474,410.9
1.1.1	Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 7.1-д заасан орлогод ногдох албан татвар	169,290.0
1.1.2	Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	3,300.0
1.1.3	Газрын төлбөр	10,200.0
1.1.4	Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 7.1-д заасан орлогод ногдох албан татвараас бусад хувь хүний орлогын албан татвар	15,000.0
1.1.5	Хөрөнгийн орлого /хадгаламийн хүү/	27,900.0
1.1.6	ҮХЭХХБОАТ	4,000.0
1.1.7	Галт зэвсгийн албан татвар	5,580.0
1.1.8	Улсын тэмдэгтийн хураамж	15,000.0
1.1.9	Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр, ан амьтан агнах, барих зөвшөөрлийн хураамж	38,080.0
1.1.10	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	21,000.0
1.1.11	Газрын дуудлага худалдааны төлбөр	18,000.0
1.1.12	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	13,500.0
1.1.13	Малын тоо толгойн албан татвар	132,360.9
1.1.14	Хүн амын унд, ахуйн хэрэгцээний зориулалтаар ус, рашаан ашигласны төлбөр	1200.0
1.2	Сумын төсвийн татварын бус орлого	70,000.0
1.2.1	Торгуулийн орлого	70,000.0
	Нийт дүн	544,410.9

648801103

2. Сумын 2023 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогыг дор дурдсанаар баталсугай.

/мянган төгрөг/

2.1	Засаг дарга	125,200.0
2.1.1	Сумын Засаг даргын Тамгын газар	125,200.0
	Үүнээс: Төсвийн байгууллагын өөрийн орлого	16,000.0
	Жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих зээлийн эргэн төлөлт, хүүгийн орлого	70,000.0
	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн өвс, тэжээл гэх мэт орлого	39,200.0
2.1.2	Соёлын төв	0
	Үүнээс: Төсвийн байгууллагын өөрийн орлого	0

3. Сумын 2023 оны төсвийн жилд төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харьяа байгууллагад төсөв зарцуулах эрхийг дор дурьдсанаар баталсугай.

/мянган төгрөг/

3.1	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга	209,049.6
	Урсгал зардал	209,049.6
	Хөрөнгийн зардал	-
3.1.1.	Иргэдийн төлөөлөгчдийн Хурлын нарийн бичгийн дарга	209,049.6
	Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын үйл ажиллагаа /70105/	209,049.6
	Урсгал зардал	209,049.6
3.2	Засаг дарга	2,369,304.1
	Урсгал зардал	1,743,514.0
	Хөрөнгийн зардал	625,790.1
3.2.1.	Засаг даргын Тамгын газар	1,214,916.4
	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага /70106/	1,214,916.4
	Урсгал зардал	1,214,916.4
3.2.2.	Соёл урлаг	56,344.2
	Соёлын төв /71702/	56,344.2
	Урсгал зардал, үүнээс:	56,344.2
3.2.3	Ерөнхий боловсролын сургууль	255,921.6
	Сургууль /71802/	255,921.6
	Урсгал зардал, үүнээс:	255,921.6
	Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний зардал	-
	ТЗШ-ийн байгууллагын тогтмол зардал	255,921.6
3.2.4.	Сургуулийн өмнөх боловсрол	45,978.7
	Цэцэрлэг /71801/	45,978.7
	Урсгал зардал, үүнээс:	45,978.7
	Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний зардал	-
	ТЗШ-ийн байгууллагын тогтмол зардал	45,978.7
3.2.5.	Эрүүл мэндийн төв /71602/	60,353.1
	Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ	60,353.1
	Урсгал зардал, үүнээс:	60,353.1
	Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний зардал	-
	ТЗШ-ийн байгууллагын тогтмол зардал	60,353.1
3.2.6.	Орон нутгийн хөгжлийн сан	625,790.1
	Орон нутгийн зорилтот хөрөнгө оруулалт	625,790.1
	Хөрөнгийн зардал	625,790.1
	Орон нутгийн зорилтот хөрөнгө оруулалт	625,790.1
3.2.7.	Сум хөгжүүлэх сан	110,000.0
	Жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх	110,000.0
	Урсгал зардал, үүнээс:	110,000.0
	Жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх	110,000.0

3.

4. Сумын төсвөөс 2023 оны төсвийн жилд зарцуулах зардлын нийт хэмжээг 2,578,353.71 мянган төгрөгөөр баталсугай.

5. Сумын 2023 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 2,578,353.71 мянган төгрөг буюу дор дурдсанаар баталсугай:

5.1 Сумын татварын болон татварын бус орлого 544,410.9 мянган төгрөг;

5.2 Сумын төсөвт Аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг 700,579.3 мянган төгрөг;

5.3 Сумын төсөвт Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангийн шилжүүлэг 254,560.6 мянган төгрөг;

5.4 Сумын төсөвт байгууллагын өөрийн орлого 16,000.0 мянган төгрөг

5.5 Сум хөгжүүлэх сангийн эргэн төлөлтийн орлого 70,000.0 мянган төгрөг

5.6 Сумын төсвийн урд оны үлдэгдэл 897,564.5 мянган төгрөг

5.7 Сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн урд оны үлдэгдэл 16,038.4 мянган төгрөг

5.8 Сум хөгжүүлэх сангийн урд оны үлдэгдэл 40,000.0 мянган төгрөг

5.9 Орон нутгийн хөгжлийн сангийн өөрийн орлого 39,200.0 мянган төгрөг

6. "Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлт"-ийг 1 дүгээр хавсралтаар, 2023 оны орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл арга хэмжээний жагсаалтад өөрчлөлт оруулан 2 дугаар хавсралтаар, малын тоо толгойн албан татвараас хэрэгжүүлэх төсөл арга хэмжээний жагсаалтад өөрчлөлт оруулан 3 дугаар хавсралтаар, байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн орлогын хэсгээр санхүүжүүлэх байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд өөрчлөлт оруулан 4 дүгээр хавсралтаар тус тус баталсугай.

ДАРГА С.ГОНГОР

Ёсчилсон 2023 оны 07 сарын 05 ны өдөр

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит
15 дугаар хуралдааны 2023 оны 07 дугаар сарын 05-ны
өдрийн 15/09 дүгээр тогтоолын 2 дугаар хавсралт

ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГИЙН ХӨРӨНГӨӨР 2023 ОНД
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, ХӨТӨЛБӨР,
ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТАД ОРУУЛАХ ӨӨРЧЛӨЛТ

/төгрөгөөр/

Д/д	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	М/д	Эхлэх, дуусах хугацаа	2022.12.19	Тодотгол	Нийт
1.	Шилжих хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр төсөл арга хэмжээ	I	-	-		
2.	Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт	II		359,422,800.0	27,167,300	386,590,100.0
2.1.	Сургуулийн дотуур байрны монтаж, засвар үйлчилгээ	1	2023	4,400,000.0		4,400,000.0
2.2.	Цэнгэлдэх хүрээлэн /стадион/ шинээр барих, зураг төсвийн хамт	2	2023- 2024	150,000,000.0	-150,000,000.0	-
2.3.	Наадмын зардал	3	2023	5,000,000.0		5,000,000.0
2.4.	Үндэсний бөхийн дэвсгэртэй болох	4	2023	14,000,000.0		14,000,000.0
2.5.	Замын тэмдэг, тэмдэглэгээ байршуулах, гэрлэн чимэглэл хийх	5	2023	10,000,000.0		10,000,000.0
2.6.	Сумын нутаг дэвсгэрийн хог хаягдлыг цэвэрлэх	6	2023	15,000,000.0		15,000,000.0
2.7.	Ажлын байр дэмжих тоног төхөөрөмж худалдан авах /үхрийн шир, ноос боловсруулах үйлдвэрийн тоног төхөөрөмж,/	7	2023	40,000,000.0		40,000,000.0
2.8.	Явган хүний зам тавих, байгууллага хоорондын явган хүний замын тохижилт, зүлэгжүүлэлт хийх	8	2023	42,522,800.0		42,522,800.0
2.9.	Нохой муурын устгал	9	2023	3,500,000.0		3,500,000.0
2.10.	Нийтийн 00 байгуулах	10	2023	55,000,000.0		55,000,000.0
2.11.	Ногоон тэжээл	11	2023	20,000,000.0	-20,000,000.0	-
2.12.	Нарийн гудамж нэмэгдүүлэх	12	2023		15,000,000	15,000,000.0
2.13.	Соёлын төвийн тоног төхөөрөмж /угсардаг тайз/	13	2023		32,000,000	32,000,000.0
2.14.	Худгийн усны шүүлтүүр солих	14	2023		3,000,000	3,000,000.0
2.15.	Гудамж талбайн гэрэлтүүлэг	15	2023		19,767,300	19,767,300.0
2.16.	Багийн төвийн засвар 5-р баг	16	2023		13,000,000	13,000,000.0
2.17.	Хүүхдийн тоглоомын талбай байгуулах	17	2023		20,000,000	20,000,000.0
2.18.	Нийтийн бие засах газар /Эко ОО/	18	2023		20,000,000	20,000,000.0
2.19.	Сумын төвийн шороон зам тэгшлэх	19	2023		9,900,000	9,900,000.0
2.20.	Цэвэр ус, дулааны шугамын холболт	20	2023		15,000,000	15,000,000.0
2.21.	Бохир усны шугамын холболт	21	2023		9,500,000	9,500,000.0
2.22.	Зөөврийн бие засах газар худалдан авах	22	2023		20,000,000	20,000,000.0
2.23.	Усан сан байгуулах	23	2023		20,000,000	20,000,000.0
3.	ОНХС-аас санхүүжих суурь зардал	III		-	-	
	Үүнээс:					
3.1.	Хот тохижилтын гэрэлтүүлэг засвар үйлчилгээ	13		-	-	
3.2.	Мал эмнэлгийн үйлчилгээ	14				
3.3.	Усан хангамжийн татаас	15				

4.	Сум, дүүргийн орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлэг	IV		359,422,800.0	27,167,300.0	386,590,100.0
5.	Сум, дүүргийн ОНХС-д олгох орлогын шилжүүлгийн дүн	16		239,431,700.0	15,128,900.0	254,560,600.0
6.	ОНХС-ийн урьд оны үлдэглээс санхүүжих	17		4,000,000.0	12,038,400.0	16,038,400.0
7.	Өөрийн орлогоос санхүүжих	18				-
8.	Орон нутгаас санхүүжих	19		115,991,100.0		115,991,100.0
	НИЙТ	20		359,422,800.0		386,590,100.0

---oOo---

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит
15 дугаар хуралдааны 2023 оны 07 дугаар сарын 05-ны
өдрийн 15/09 дүгээр тогтоолын 3 дугаар хавсралт

МАЛЫН ТОО ТОЛГОЙН АЛБАН ТАТВАРААС
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ
ЖАГСААЛТАД ОРУУЛАХ ӨӨРЧЛӨЛТ

/төгрөгөөр/

Д/д	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	М/д	Эхлэх, дуусах хугацаа	2022.12.19	Тодотгол	Нийт
1.	Шилжих хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр төсөл арга хэмжээ	I	-	-		
2.	Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт	II		200,000,000.0	39,200,000.0	239,200,000.0
2.1	Малчдад зориулсан сургалт, сурталчилгаа	1	2023	15,000,000.0		15,000,000.0
2.2	Өвс худалдан авах /Нарийн/	2	2023	20,000,000.0		20,000,000.0
2.3	Өвс худалдан авах /Солом/	3	2023		20,000,000.0	20,000,000.0
2.4	Тэжээл худалдан авах /Багсармал/	4	2023	20,000,000.0		20,000,000.0
2.5	Тэжээл худалдан авах /Хивэг/	5	2023		19,200,000.0	19,200,000.0
2.6	Худаг уст цэг засварлах	6	2023	20,000,000.0		20,000,000.0
2.7	Мал сүргийг эрүүлжүүлэх /Өвөлжөө, хаваржаа ариутгах/	7	2023	20,000,000.0		20,000,000.0
2.8	Оготно устгал	8	2023	10,000,000.0		10,000,000.0
2.9	Худаг гаргах	9		35,000,000.0		35,000,000.0
2.10	Мал үзлэгийн хороо, засварлах	10		60,000,000.0		60,000,000.0
3.	ОНХС-аас санхүүжих суурь зардал	III		-	-	
	Үүнээс:					
3.1	Хот тохижилтын гэрэлтүүлэг засвар үйлчилгээ	11		-	-	
3.2	Мал эмнэлгийн үйлчилгээ	12				
3.3	Усан хангамжийн татаас	13				
4.	Сум, дүүргийн орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлэг	IV		200,000,000.0	39,200,000.0	386,590,100.0
5.	Сум, дүүргийн ОНХС-д олгох орлогын шилжүүлгийн дүн	14				
6.	ОНХС-ийн урьд оны үлдэглээс санхүүжих	15		60,000,000.0	+7,639,100.0	67,639,100.0
7.	Өөрийн орлогоос санхүүжих	16			39,200,000.0	39,200,000.0
8.	Орон нутгаас санхүүжих	17		140,000,000.0	-7,639,100.0	132,360,900.0
	НИЙТ	18		200,000,000.0	39,200,000.0	386,590,100.0

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит
15 дугаар хуралдааны 2023 оны 07 дугаар сарын 05-ны
өдрийн 15/09 дүгээр тогтоолын 4 дүгээр хавсралт

**БАЙГАЛИЙН НӨӨЦ АШИГЛАСНЫ ТӨЛБӨРИЙН ОРЛОГЫН
ХЭСГЭЭР САНХҮҮЖҮҮЛЭХ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ,
НӨХӨН СЭРГЭЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ӨӨРЧЛӨЛТ**

/төгрөгөөр/

Д/д	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо	Нэгжийн төсөвт өртөг	Нийт төсөвт өртөг
1	2	3	4	5	6
Газар					
1	Газрын нөхөн сэргээлт	га	1	1,530,000.00	1,530,000.00
Ан амьтан					
2.1	Баян бийр нөхөрлөлд ан амьтанд зориулсан биотехникийн арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх	Хүн/хоног	10	1,904,000.00	19,040,000.00
2.2	1-2-4 дүгээр багийн нутагт Тарвага нутагшуулах	ширхэг	1	20,000,000.00	20,000,000.00
2.3	Агнуурын бүс нутгуудад идэвхтэн байгаль хамгаалагч ажиллуулах	хүн/хоног	3	6,600,000.00	19,800,000.00
2.4	Амьтдыг хамгаалах хууль бус ан хийхээс урьдчилан сэргийлж хяналт шалгалт, эргүүл постын ажил арга хэмжээ зохион байгуулах	ширхэг	32	500,000.00	16,000,000.00
2.5	Ан амьтныг хамгаалах хяналт тавих ажилд шаардлагатай техник тоног төхөөрөмжөөр байгаль хамгаалагчдыг хангах	ширхэг	1	5,000,000.00	5,000,000.00
2.6	Байгаль хамгаалагч болон амьтан хамгаалах нөхөрлөлийн ахлагч болон гишүүдийг ажиллах нөхцөл боломжоор хангах түр хяналтын постыг бий болгох	м2	1	17,000,000.00	17,000,000.00
2.7	Байгаль хамгаалах нөхөрлөлүүдийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх	өрх	2	5,000,000.00	10,000,000.00
2.8	Бэлчээрийг бохирдуулж байгаа хуванцар сав нийлэг материалыг преслэгч авах	ширхэг	1	20,000,000.00	20,000,000.00
2.9	Бэлчээрийн доройтлыг багасгах, ан амьтдын амьдрах орчинг сайжруулах идэш тэжээлийг нэмэгдүүлэх зорилгоор мод тарих	га	1	27,019,300.00	27,019,300.00
2.10	Баян хангайн хишиг нөхөрлөлийн зэрлэг уулын туруутан амьтанд биотехникийн арга хэмжээ өвс, хужир мараа тавьж өгөх	ширхэг	2	5,000,000.00	10,000,000.00

1	2	3	4	5	6
2.11	Баян бийр нөхөрлийн зэрлэг уулын туруутан амьтанд биотехникийн арга хэмжээ өвс, хужир мараа тавьж өгөх	ширхэг	2	5,000,000.00	10,000,000.00
2.12	Сумын нутаг дэвсгэрт ан амьтны тооллого хийх	хүн/хоног	1	2,500,000.00	2,500,000.00
2.13	Сумын нутаг дэвсгэрт байх ховор ан амьтан болон бусад зүйлүүдийг хамруулсан видео баримтат нэвтэрүүлэг хийх	хүн/хоног	1	20,000,000.00	20,000,000.00
2.14	Сумын худаг урт 4 дүгээр багийн нутаг Уушгийн хаданд Янгир нутагшуулж сүргийн бүтцийг сайжруулах	ширхэг	1	30,000,000.00	30,000,000.00
2.15	Явуулын пост	ширхэг	1	25,000,000.00	25,000,000.00
2.16	Хууль бус ангийн хяналтын байрны тохижилт	ширхэг	1	1,000,000	1,000,000.00
2.17	Ангийн хяналтын камер	ширхэг	3	5,000,000	15,000,000.00
2.18	Хууль бус ангийн хяналтын дрон	ширхэг	1	11,000,000	11,000,000.00
2.19	Хууль бус ангиас урьдчилан сэргийлэх сургалт, сурталчилгаа явуулах	ширхэг	1	2,000,000	2,000,000.00
2.20	Агнуурын бүс нутагт хөв цөөрөм байгуулахад зориулан техник худалдан авах	ширхэг	1	89,585,409	89,585,409.00
2.21	Агнуурын бүс нутгийн хаягжуулалт	1	1	5,000,000	5,000,000.00
2.22	Баян хангайн хишиг нөхөрлөлд ан амьтанд зориулсан биотехникийн арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх	Хүн/хоног 10	1	20,000,000	20,000,000.00
НИЙТ ДҮН					396,494,709.00